

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC557

Zaaknummer Klachtencommissie 2013W1039

datum uitspraak 04/06/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats] [land],

hierna te noemen: verzoeker,

bijgestaan door: mr. M.Y.M. Renken, advocaat te Leiden,

te voldoen door:

het Bisdom van 's-Hertogenbosch,

gevestigd te 's-Hertogenbosch,

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 22 september 2014, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 19 juni 2014 met zaaknummer 2013W1039, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 25 juni 2014, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 17 december 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Verzoeker heeft de schade schriftelijk onderbouwd bij brief van 31 december 2014, in aanvulling op de eerdere brief van 18 september 2014 van de hand van mr. Renken. Verweerder heeft bij brief van 16 januari 2014 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is opgegroeid in een zeer vroom en katholiek gezin met een groot ontzag voor kerkelijke instituties. Verzoeker ging met zijn ouders vaak naar de kerk in de [Parochie] te [plaats]. Ook was hij misdienaar in het [klooster] waar de missen doordeweeks veelal plaatsvonden. Wijlen [burgerlijke naam] (hierna: [aangeklaagde]) was kapelaan in deze parochie. Verzoeker was ook regelmatig te vinden in het parochiehuis om deel te nemen aan allerlei jeugdactiviteiten. Verzoeker kwam zodoende veel met [aangeklaagde] in aanraking.

In [jaartal] was bij de [plaats] een sportterrein met bijgebouwen in aanbouw. [aangeklaagde] vroeg aan jongeren van de parochie om hierbij te helpen door allerhande klusjes te verrichten. Verzoeker hielp ook mee, mede op verzoek van zijn vader die hierover apart was benaderd door [aangeklaagde].

Op één van die woensdagmiddagen trof verzoeker [aangeklaagde] alleen aan op het sportterrein: er waren geen andere kinderen. Die middag drong [aangeklaagde] er bij verzoeker op aan om de nieuwe urinoirs te testen. Deze kenden verschillende hoogten, een voor kinderen en een voor volwassenen. [aangeklaagde] heeft verzoekers geslacht uit diens broek gehaald en vervolgens stonden zij beiden naast elkaar met ontbloot geslacht 'de hoogte van de urinoirs te testen'. Verzoeker vond dit zeer gênant.

Toen verzoeker later die middag achter een keet ging plassen, kwam [aangeklaagde] naast verzoeker staan en trok zich af in verzoekers nabijheid en zicht. [aangeklaagde] drong bij verzoeker aan om te zwijgen; het zou een doodzonde zijn als hij doorvertelde wat hij had gezien. Verzoeker was zo geschokt dat hij er thuis niet over heeft durven spreken. Een week later gebeurde hetzelfde op ongeveer dezelfde wijze.

De keren daarop heeft [aangeklaagde] bij het Sportterrein bij de [plaats] verzoeker in de toilettruimte anaal gepenetreerd, hetgeen zeer pijnlijk was. Toen verzoeker bij zijn ouders aangaf voortaan niet meer naar de [plaats] te willen, werd zijn vader boos en dreigde met straffen als hij niet zou gaan. Vervolgens is verzoeker wederom gegaan en ook dit maal heeft [aangeklaagde] verzoeker anaal verkracht. Dit leidde wederom tot veel pijn, bloed en een bevulde onderbroek.

Toen verzoeker uiteindelijk aan zijn ouders vertelde wat er hem door [aangeklaagde] was aangedaan, reageerde zijn vader woedend en vol ongeloof, want geestelijken zouden zo iets nooit doen, aldus zijn vader. Verzoeker moest vervolgens van zijn vader gaan biechten bij [aangeklaagde]. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik tien jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van verweerder, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 4, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gereede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, is daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval sprake, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 5.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 17 december 2014 heeft verzoeker bij brief van 31 december 2014 (in aanvulling op de eerdere brief van 18 september 2014 opgesteld door mr. Renken) zijn vermogensschade nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoeker is door (de psychologische gevolgen van) het seksueel misbruik dat hem is aangedaan beschadigd geraakt in zijn ontwikkeling. Verzoeker deelt zijn leven in twee periodes in: het gelukkige deel in de jaren vóór het seksueel misbruik en het ongelukkige deel sinds het seksueel misbruik. Verzoeker kampt sinds het seksueel misbruik met gevoelens van eenzaamheid, schuld, verlatenheid en heeft een negatief zelfbeeld. Het feit dat verzoekers vader hem niet geloofde toen hij vertelde over het seksueel misbruik, heeft bijgedragen aan verzoekers verminderde welbevinden en geleid tot een uiteindelijke verslechtering in de verhouding tussen verzoeker en zijn vader.

Verzoeker is bekend met depressiviteit. Hij is langdurig en tot op heden onder (psychiatrische) behandeling, meerdere keren opgenomen geweest en heeft een zelfmoordpoging gedaan. Ook heeft hij lichamelijk letsel overgehouden aan het misbruik, waarvoor later in zijn leven een operatie noodzakelijk was. Ook heeft hij te maken gekregen met overmatig alcoholgebruik en darmklachten. Het seksueel misbruik heeft een sterk negatieve invloed gehad op zijn schoolloopbaan.

Verzoeker is werkzaam geweest in diverse banen en heeft een onderneming gehad. Hij is vele malen werkloos geweest en is sinds [jaartal] en later wederom in [jaartal] gedeeltelijk afgekeurd en zit gedurende meerdere perioden in de ziektewet. Verzoeker is getrouwd (geweest) en sinds [jaartal] tot heden in [land] woonachtig en werkzaam (geweest) en is aldaar onder behandeling. Hij heeft reis- en therapiekosten moeten maken die voor zijn rekening zijn gebleven. De totale vermogensschade wordt door verzoeker begroot op €75.000,--. Werkloosheid en ziekte over de jaren [jaartal] tot en met [jaartal] staan niet in relatie met het onderhavige seksueel misbruik, aldus verzoeker, en zijn derhalve niet in het hiervoor vermelde schadebedrag meegerekend. Dit bedrag vermeerderd met een bedrag aan smartengeld van €25.000,-- maakt dat verzoeker aanspraak maakt op de maximaal te adviseren compensatie. Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 16 januari 2104 gereageerd en te kennen gegeven af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 4, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen en door verweerder niet bestreden factoren, beoordeeld.

4.6 Uit de overgelegde stukken, die nagenoeg alle afkomstig zijn van [nationaliteit] instellingen, blijkt dat verzoeker vanaf [jaartal] woonachtig is in [land]. De hieronder beschreven gebeurtenissen hebben zich dan ook alle in [land] afgespeeld.

Verzoekers loopbaan kenmerkt zich door een aaneenschakeling van diverse veelal kortdurende dienstverbanden, opgestarte ondernemingen die na enkele jaren zijn verkocht of zijn geliquideerd, vele periodes van werkloosheid, ziekte en (tijdelijke en/of gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid. Verzoeker is langdurig onder behandeling (geweest) wegens zowel lichamelijke als geestelijke klachten en in verband daarmee ook diverse malen (veelal op eigen verzoek) opgenomen geweest, zo valt af te leiden uit diverse overgelegde medische verklaringen.

Verzoeker heeft al in [jaartal] psychologische hulp ingeroepen, maar daarbij is toen het seksueel misbruik onbesproken gebleven, aldus verzoeker.

Blijkens de verklaring d.d. [datum] van [naam] (psychotherapeut) heeft verzoeker in [jaartal] en [jaartal] wekelijks therapeutische gesprekken gehad, waarbij het seksueel misbruik alsmede de ontkenning ervan door verzoekers vader een belangrijke en terugkerend thema was. [psychotherapeut] verklaart dat deze beide aspecten verzoeker in zijn leven parten hebben gespeeld. [naam] (ziekenhuispsychiater) bevestigt dit beeld min of meer door in zijn verklaring van 10 juli 2013 te melden dat het seksueel misbruik een van de zaken is waardoor verzoeker psychiatrische hulpverlening in zijn leven nodig heeft.

Ook verklaart hij dat verzoeker in [jaartal] gedurende circa zes weken opgenomen is geweest en uit de meegestuurde tabel valt af te leiden dat veelvuldig ambulante psychiatrische zorgverlening noodzakelijk was. [naam] (ziekenhuispsychiater) maakt in zijn verklaring van [datum] ook melding van het causaal verband tussen verzoekers psychiatrische problematiek en het hem in zijn jeugd aangedane seksueel misbruik. Hij vermeldt eveneens dat hij verzoeker vanaf [jaartal] regelmatig ziet en dat verzoeker in [jaartal] opgenomen is geweest. Tot slot legt [naam] (Maag- darm- en lever arts) in zijn verklaring van [datum] een causaal verband tussen enerzijds verzoekers maag- en darmklachten en anderzijds het hem aangedane seksueel misbruik en (daaruit volgende) depressies in het verleden. Ook vermeldt [maag- darm- en lever arts] 'proctologische ingrepen' (ingreep aan 'het uiteinde van het lichaam', te weten de anus) die verzoeker in zijn jongere jaren heeft ondergaan.

Verzoekers schoolloopbaan is -naar zijn zeggen- negatief beïnvloed door het seksueel misbruik dat hem is aangedaan. Vast staat - blijken het overgelegde mavodiploma- dat hij in ieder geval de mavo succesvol heeft afgerond.

4.7 Uit het onder 4.6 vermelde blijkt zonder gerede twijfel dat het seksueel misbruik het welbevinden en het psychische functioneren van verzoeker ernstig en langdurig nadelig heeft beïnvloed. Dat verzoeker pas later in zijn leven een verband is gaan leggen tussen zijn psychische klachten en het seksueel misbruik dat hem is aangedaan, doet daar niet aan af. De Compensatiecommissie is er ambtshalve mee bekend dat traumatische ervaringen van seksueel misbruik veelal plegen door te werken in het verdere leven en dat verbanden en de impact ervan vaak pas op latere leeftijd ten volle worden onderkend en begrepen, zoals ook in het onderhavige geval door verzoeker in zijn brieven is beschreven.

Het feit dat verzoeker door zijn vader niet/nimmer erkend en begrepen is nadat verzoeker over het seksueel misbruik had verteld, is -zoals verzoeker ook onderkent- eveneens een beschadigende factor in zijn leven geweest en zal -zo veronderstelt de Compensatiecommissie- aan de verwerking in de weg hebben gestaan. Deze psychische gevolgen zijn in de eerste plaats mede bepalend voor de hoogte van de in het kader van de Compensatieregeling toe te kennen compensatie wegens smartengeld, waar verzoeker uiteraard aanspraak kan maken.

4.8 De vraag of het seksueel misbruik en de psychische gevolgen ervan ook -en met name in substantiële omvang- tot vermogensschade hebben geleid, beantwoordt de Compensatiecommissie als volgt.

Voor de Compensatiecommissie is op basis van het hiervoor vermelde zonder gerede twijfel duidelijk dat de psychische gevolgen van het verzoeker aangedane seksueel misbruik zijn vermogen om op een stabiele wijze in zijn inkomen te voorzien, negatief beïnvloed hebben. De daaruit voortkomende vermogensschade is 'substantieel' te noemen en dient, zij het gedeeltelijk, voor vergoeding in aanmerking te komen. Gedeeltelijk omdat geen medisch dossier is overgelegd dat ten grondslag lag aan de [arbeidsongeschiktheid] (zie beslissing van [instantie] d.d. [datum]), waardoor niet voldoende inzichtelijk is geworden wat als onderliggende reden van de arbeidsongeschiktheid heeft te gelden. Tot slot is niet voldoende inzichtelijk geworden wat de gevolgen en de impact zijn geweest van de rugklachten en de rugoperaties die verzoeker kennelijk heeft ondergaan op zijn latere gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid. Terzijde zij opgemerkt dat de Compensatiecommissie kennis genomen heeft van het feit dat inkomstenverlies tussen [jaartal-jaartal] volgens verzoeker uitdrukkelijk niet in verband staat met het onderhavige seksueel misbruik. Een deel van de door verzoeker gemaakte reis- en therapiekosten alsmede medicatie komen voor vergoeding in aanmerking, evenals een beperkt bedrag voor het doubleren op school, nu dit plaatsvond kort na het aangedane seksueel misbruik. Kosten voor de ondergane maagoperatie, kunnen bij gebreke aan voldoende aanknopingspunten voor wat betreft het causaal verband met het seksueel misbruik niet voor vergoeding in aanmerking komen, aldus de Compensatiecommissie.

4.9 Gelet op alle feiten en omstandigheden, waaronder de aard van het seksueel misbruik dat verzoeker door [aangeklaagde] is aangedaan en de persoonlijke en psychologische gevolgen ervan voor verzoeker (ook in de relatie met zijn vader), alsmede gelet op de afwegingen over de toerekening van de gestelde vermogensschade, adviseert de Compensatiecommissie verweerder om verzoeker binnen categorie 5 een bedrag van €55.000,- te betalen voor zowel materiele als immateriële schadevergoeding.

4.10 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €1.456,11 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag van €55.000,- te betalen, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.456,11 inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. is (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G. bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 04/06/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter